

Wijziging Leerplichtwet 1969

Vanaf 1 januari 2012 treedt de gewijzigde Leerplichtwet 1969 in werking.

Door de wijziging van de Leerplichtwet 1969 wordt het toezicht op naleving van de Leerplichtwet 1969 door het hoofd van de school of instelling overgeheveld van de gemeente naar de inspectie.

Daarnaast worden onder meer de volgende veranderingen doorgevoerd:

- De meldtermijnen voor langdurig ongeoorloofd verzuim worden geharmoniseerd tot een termijn van vier weken. Dit valt onder het regime van de Leerplichtwet 1969 en de RMC-wetgeving in de onderwijswetten. De meldtermijn van de Leerplichtwet is per 1 augustus 2009 al vereenvoudigd en geharmoniseerd tot een termijn van totaal zestien uur ongeoorloofd verzuim in een periode van vier opeenvolgende lesweken.
- Scholen worden verplicht hun verzuimbeleid op te nemen in de schoolgids dan wel de onderwijsovereenkomst, afhankelijk van de onderwijssector.
- De strafrechtelijke strafbepaling jegens 'hoofden' van scholen wordt vervangen door een bestuurlijke boete. De bestuurlijke boete bedraagt maximaal €1.000,- per overtreding, met een maximum van €100.000,- per schooljaar.

Samenwerking tussen gemeenten en Inspectie van het Onderwijs

De wetwijziging is aanleiding geweest voor de inspectie om in overleg te treden met de Vereniging van Nederlandse Gemeenten, Ingrado, de Landelijke Vereniging Leerplichtambtenaren en de grote vier gemeenten. Gemeenten kunnen met de inspectie een samenwerkingsovereenkomst afsluiten om een goede invulling te geven aan de uitvoering van de gewijzigde Leerplichtwet 1969 en om het verzuim en voortijdig schoolverlaten gezamenlijk aan te pakken.

De vier grote gemeenten Amsterdam, Den Haag, Rotterdam en Utrecht hebben ervoor gekozen een samenwerkingsovereenkomst met de inspectie af te sluiten. In gezamenlijk overleg tussen deze vier gemeenten en de inspectie is een vernieuwde werkwijze opgesteld.

Het toezicht op ouders en leerlingen blijft volledig in handen van burgemeester en wethouders. De leerplichtambtenaar voert dit toezicht uit. De leerplichtambtenaar kan net als voorheen signalen afgeven aan de clustermanagers van Bureau Leerplicht Plus over de wijze waarop de school het verzuim heeft vastgelegd, heeft gemeld en heeft aangepakt.

Werkwijze van de gemeente Amsterdam en Inspectie van het Onderwijs vanaf 2012

De samenwerking tussen de gemeente Amsterdam en de Inspectie van het Onderwijs kent een rolverdeling die intensiever wordt naar gelang een school niet voldoet aan de wettelijke bepalingen.

Wanneer bij controle door de leerplichtconsulent het verzuimbeleid en de uitvoering daarvan op een school voldoet, blijft de inspectie buiten beeld. Wanneer uit de gegevens van de school blijkt dat de aanpak van het verzuim niet voldoet aan de Leerplichtwet, zal de consulent de signaleringsrol richting de inspectie vervullen door deze te informeren.

Eerste controle

Als de consulent tekortkomingen constateert in de naleving van de Leerplichtwet, informeert hij de school over de wettelijke bepalingen bij schoolverzuim. Na het onderzoek stuurt de consulent een rapport met zijn bevindingen aan het hoofd van de school. In het kader van hoor en wederhoor heeft deze tien werkdagen om op het rapport te reageren. Vervolgens stelt de consulent het definitieve rapport op en start hij een dossier van de school. In deze fase vindt geen melding aan de inspectie plaats.

Tweede controle

Na (minimaal) drie maanden beoordeelt de consulent of de school de eerder geconstateerde tekortkomingen heeft weggewerkt. Er zijn twee scenario's:

- 1. De school voldoet aan alle wettelijke bepalingen.** De consulent maakt een aantekening in het dossier van de school en sluit het dossier. De school ontvangt hiervan een rapport en krijgt tien werkdagen om te reageren. Vervolgens stelt de consulent het definitieve rapport op.
- 2. De school voldoet niet aan de wettelijke bepalingen.** De consulent spoort de school aan alsnog te voldoen aan de bepalingen. Tevens geeft hij aan dat hij de inspectie informeert indien de school wederom niet aan de bepalingen voldoet. De school ontvangt een rapport en kan hierop binnen tien werkdagen reageren. Het definitieve rapport wordt opgenomen in het dossier van de school.

Derde controle

Minimaal drie maanden na de tweede controle controleert de consulent of de school de eerder geconstateerde tekortkomingen heeft weggewerkt. Hij brengt de school op de hoogte dat als de school niet voldoet aan de wet, de inspectie wordt geïnformeerd en er de kans bestaat op een boete. Ook nu zijn er twee scenario's mogelijk:

- 1. De school voldoet aan alle wettelijke bepalingen.** De consulent maakt een aantekening in het dossier van de school en sluit het dossier. De school ontvangt hiervan een rapport en krijgt tien werkdagen om te reageren. Vervolgens stelt de consulent een definitief rapport op.
- 2. De school voldoet niet aan de wettelijke bepalingen.** De consulent stuurt de inspectie een kopie van het dossier. De schoolleiding wordt hierover door de consulent geïnformeerd. De schoolleiding ontvangt het rapport en heeft tien werkdagen om te reageren. Vervolgens stelt de consulent het definitieve rapport op. De inspectie hanteert de melding als een urgent signaal en start het officiële toezicht- en handhavingstraject. Ze beoordeelt het dossier van de school.

Er zijn nu twee situaties denkbaar:

- 1. Het dossier van de consulent is compleet:** de inspectie legt een bestuurlijke boete op.
- 2. Het dossier is niet compleet:** de inspectie verzoekt de consulent het dossier aan te vullen. Wanneer het dossier nog steeds niet compleet is, voert de inspectie zelf onderzoek uit. De school ontvangt hiervan een rapport en krijgt tien werkdagen om te reageren. Daarna stelt de inspectie een definitief rapport op. Indien de school nog steeds niet voldoet aan de wettelijke verplichtingen volgt een bestuurlijke boete. De inspectie kan een brief met gelegenheid tot herstel sturen. De school komt onder geïntensiveerd toezicht en moet verbeteracties plegen. De inspectie informeert de consulent.